

LERØY MIDT AS
Industriparkveien 31
7246 SANDSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Magnus Tornes, 71 25 84 79
Trond Roger Oskars, 71 25 85 78

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til Lerøy Midt AS for oppdrett av laksefisk ved Hagahammaren i Aure kommune

Statsforvalteren i Møre og Romsdal vedtar å gi Lerøy Midt AS tillatelse etter forurensningsloven til utvidelse av matfiskanlegg for laks, ørret og regnbueørret fra 3120 tonn MTB med 1560 tonn til 4680 tonn MTB, ved lokalitet 31338 Hagahammaren. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt.

Saksbehandlingen er plassert under gebyrsats 6, og virksomheten skal betale et gebyr på kr 33.800.

Vi viser til oversendelse fra Møre og Romsdal fylkeskommune av 28.10.2020 med søknad av 17.07.2020. Lerøy Midt AS søker om tillatelse til produksjon av laks, ørret og regnbueørret fra 3120 tonn med 1560 tonn til MTB til 4680 tonn MTB ved lokalitet Hagahammaren. Det er ikke planlagt endringer i struktur, plassering eller utforming på anlegget.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal (tidligere Fylkesmannen i Møre og Romsdal) gir med dette tillatelse til økt produksjon av laks, ørret og regnbueørret på lokalitet Hagahammaren med maksimal tillatt biomasse (MTB) på 4680 tonn, på visse vilkår. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i *lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) av 13.mars 1981 §§ 11 og 16. Denne tillatelsen erstatter tillatelsen fra 25.10.2011 (med tillatelsesnummer: 2011.0674.T).

Vi har i tillatelsen stilt en del krav til miljøforsvarlig drift for å unngå eller begrense skadene på naturmangfoldet. Dersom det i undersøkelser blir avdekket at anlegget har uønskede effekter på resipienten, vil tillatelsen kunne trekkes tilbake.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og *lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollloven) samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Tillatelsen trer ikke i kraft før det er gitt tillatelse etter akvakulturloven og nødvendig tillatelse fra Mattilsynet er innhentet.

Om saken

Lerøy Midt AS søker om tillatelse til produksjon av 4680 tonn MTB laks, ørret og regnbueørret på lokaliteten Hagahammaren. Det er ikke planlagt endringer i struktur, plassering eller utforming på anlegget. Det er planlagt en årlig produksjon av 4000 tonn fisk og et årlig forbruk av fôr på 4400 tonn.

Siden dagens tillatelse (datert 25.10.2011) blir 10 år i år, benytter vi anledningen til å oppdatere tillatelsen til dagens krav jf. Forurensningslovens § 18-6.

Kommunal uttale ble oversendt sektormyndighetene 05.01.2021.

I brev av 09.10.2020 gjorde vi oppmerksomme om at det er registrert korallforekomster i fjordene ved anlegget. Det er gjort et funn av blomkålkoraller (*Drifa glomerata* (Verrill, 1869)) ved Grønnholmen og Indre Kråkøya i Årsundfjorden og en registrering av øyekorall (*Desmophyllum pertusum* (Linnaeus, 1758)¹) ved Volungøya, hvor Årsundfjorden, Halsafjorden og Korsnesfjorden møtes. Vi vedtok derfor at det måtte utføres kartlegging rundt anlegget, og mottok korallrapporten den 08.03.2021.

Høring

Søknaden ble lagt ut til offentlig høring hos Aure kommune i perioden 04.11.2020 til 04.12.2020, og det kom inn en uttalelse til høringen. Søknaden ble også annonsert i *Tidens Krav* den 05.11.2020.

Arvid Langholm ber om at det ikke blir tillatt med utvidet oppdrett ved lokaliteten. Ifølge Langholm blir beboerne på sørsiden og indre del av Tustna plaget av forurensning fra oppdrett på sommeren. Langholm skriver også at Aure kommune har mottatt dokumentasjon med bilder av forurensningen, men oppgir ikke i hvilken tidsperiode denne forurensningen skal ha forekommet.

Vi minner om at Statsforvalteren er myndighet på forurensning fra akvakulturanlegg, og dersom slikt forekommer skal vi varsles. All forurensning som ikke er tillatt etter utslippstillatelsen er ulovlig forurensning. Søk i arkivene våre viser at det ble sendt en lignende anmerkning i 2011 i forbindelse med utvidelsen av et anlegg ved samme lokalitet. Vi kan ikke se å ha fått meldinger om forurensning av denne typen i driften av anlegget etter denne tid, og setter det ikke i forbindelse med den nåværende driften. Dersom slike hendelser forekommer igjen, bør klage og eventuell

¹ Tidligere kjent som *Lophelia pertusa* (Linnaeus, 1758))

dokumentasjon sendes til bedriften, og vi ber om å bli satt som kopimottaker. Alle klager på forurensning fra anlegget skal lagres og føres i bedriftens internkontroll.

Aure kommune er positiv til omsøkte utvidelse av maksimal tillatt biomasse (MTB) på lokaliteten, og råder til at søknaden bør imøtekommes av konsesjonsmyndigheten. Kommunen svarte på den innkommende merknaden med at de forstår bekymringene som nevnes. Derimot vektlegger de i større grad søkerens ønske om å øke sin produksjon som aktør i kommunen. Dette følger også kommunens ambisjoner for oppdrettsnæringen i kommunen.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal har i vår uttale om vurdering av påvirkninger på allmenne interesser (se eget brev) frarådd at anlegget får tillatelse til utvidet MTB. Dette med bakgrunn i truslene lakselus og rømming har for de ville bestandene av laks og ørret i Surna og Halsafjorden. I den foreløpige vurderingen i *Norsk rødliste for arter 2021* er laks vurdert som nær truet (NT) basert på en bestandsnedgang på 21 – 25 % fra 1983 til 2019.

Mattilsynet gir i brev av 15.02.2021 godkjenning til utvidelsen i MTB i anlegget. Men de registrerer at *MOM-målinger har hatt litt svake resultater på enkelte målepunkter og det er viktig å understreke at lokaliteten må brakklegges i tilstrekkelig tid til at ikke bunnforhold vil påvirke fisken negativt.*

Fiskeridirektoratet uttaler i brev av 13.01.2020 at anlegget ikke vil medføre vesentlig konflikt i forhold til fiskeriinteressene i området.

Juridisk grunnlag

Ifølge lov om vern mot *forurensning og om avfall* (forurensningsloven) § 7 er det forbudt å sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning. Forurensningsmyndigheten kan gi tillatelse til virksomhet som kan føre til forurensning etter § 11 i den samme loven. Forurensningsloven § 2 omtaler videre at det skal brukes best mulig teknologi som gir best resultat utfra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold.

Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) setter krav til all offentlig saksbehandling, mens *Lov om forvaltning av naturens mangfold* (naturmangfoldloven) setter en del spesifikke krav til saksbehandlingen i saker som kan berøre naturmangfoldet.

Et oppdrettsanlegg for laksefisk vil kunne påvirke naturmiljøet og naturmangfoldet i nærheten av anlegget. Det betyr at vi ved vurderingen om tillatelse skal gis, skal bruke de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven. Det framgår av § 7 i naturmangfoldloven at:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Ifølge *forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften) skal det ved inngrep i en vannforekomst normalt ikke tillates tiltak som vil redusere den økologiske statusen til området. Dette må også vurderes i denne saken. Vannforskriften stiller krav om at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, og at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand. Ny eller utvidet aktivitet kan tillates selv om det medfører forringelse, så lenge miljøtilstanden fortsatt er minst god.

Begrunnelse for vedtak om tillatelse

I vår saksbehandling av tillatelser etter forurensningsloven skal de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket vurderes opp mot fordelene. Fordelene kunne være viktig samfunns- og næringsmessige forhold som sysselsetting og økt næringsaktivitet.

Utslippene fra et oppdrettsanlegg består av store partikler (spillfôr og avføring), svevepartikler og oppløste stoff. De største partiklene vil sedimentere i umiddelbar nærhet av anlegget og påvirke bunnforholdene her. Mindre partikler og oppløste næringsstoffer vil kunne gi virkninger lengre ut i resipienten.

Den store økningen av fiskeoppdrett de siste årene har ført til en stor økning av utslipp av næringsalter langs kysten vår. Fra Lindesnes og opp til den russiske grensen er fiskeoppdrett den største kilden til menneskeskapte utslipp av næringsalter. En regional overgjødning av kystvannet vil ha store konsekvenser for miljøkvaliteten i våre kyststrøk, men basert på tilgjengelig kunnskap vurderes generelt sannsynligheten for at dette skal skje som lav, med dagens produksjonsvolum. Overvåkning rundt anleggene og av marine økosystemer er nødvendig for å avdekke risikoområder som krever at det tas spesielle hensyn.

Søknaden med vedlegg som undersøkelser av miljøtilstand (forundersøkelse, B- og C-undersøkelser, strømmålinger) og ettersendt korallundersøkelse vurderes å oppfylle kravet til kunnskapsgrunnlaget. Dette sammen med tilgjengelige data i nasjonale databaser (Naturbase, Fiskeridirektoratets kart, Artsdatabankens kart), jf. naturmangfoldloven § 8. Saken ansees som rimelig godt opplyst.

I Fiskeridirektoratets kart er det 300 meter sør for anlegget registrert et rekefelt (aktive redskap) og en fiskeplass for passive redskap etter sjøkreps. Det er også registrert en generell bemerkning om turistfiske, samt krabbe-, hummer- og leppefisk-fiske i strandsonen i hele kommunen.

I Artsdatabankens Artskart er det i nærheten av anlegget registret rødlistede sjøfugler som den nær truete (NT) ærfugl (*Somateria mollissima* (Linnaeus, 1758)) og fiskemåke (*Larus canus* Linnaeus, 1758).

Anlegget har to felt med naturtypen «større tareskogforekomst» i nordlige retninger og vest for anlegget, som begge er verdsatt som *viktig*. I korallundersøkelsen er det gjort noen transekt på grunt vann, hvor det bemerkes at forekomsten av brunalger er «medtatt» (rapportens figur 3.1.7.2). Det settes i tillatelsen krav til overvåkning av tareskogen (se punkt 11.5 *Makroalgeundersøkelse*).

Miljøundersøkelsene som inngår i forundersøkelsen (B² og C³ undersøkelsene, strandsonseundersøkelse) som er lagt fram sammen med søknaden gir lokaliteten generelt god tilstand. Strømmålingene antyder at lokaliteten har moderat til høy kapasitet for omsetting av tilført organisk materiale.

² B-undersøkelsen sier noe om påvirkning som følge av sedimentering i anleggssonen. Undersøkelsen gir også en pekepinn på hvor god evne lokaliteten har til omsetting av organisk materiale fra oppdrettsvirksomhet.

³ C-undersøkelsen er en undersøkelse av bunntilstanden fra anlegget (anleggssonen) og utover i resipienten (overgangssonen). C-undersøkelsen tar blant annet prøver av bunndyr og sammensetning av bunnfaunaen sier noe om belastningen over tid.

I vår vurdering av søknaden skal vi også se på hvordan en plassering av et oppdrettsanlegg vil kunne påvirke naturmangfoldet sammen med andre tiltak og hvordan dette samlet kan belaste økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.

Tilstanden i resipienten er god, og det er lite sannsynlig at anlegget vil ha stor negativ effekt på naturmangfoldet i området, men man bør følge nøye med på miljøundersøkelsene.

De foreliggende opplysningene om økosystemet og naturverdier tyder ikke på uakseptabel risiko for skade som følge av en utvidelse.

Miljøtilstand

Det er utført en undersøkelse med ROV for å se om det er forekomster av korall eller andre sårbare naturtyper innenfor 1 km fra anlegget. Det ble gjort observasjoner av 2 forskjellige arter hornkorall, Sjøtre (*Paragorgia arborea*, (Linnaeus, 1758) og en sjøbusklignende korall (Plexauridae), som ikke ble artsbestemt til art (kun familie). Begge kan danne den rødlistede (NT) naturtypen hardbunnskorallskog, men ble ikke funnet i store nok mengder til å gjøre det her. Sjøtre er registrert som *nær truet* (NT) også som art. De nærmeste observasjonene ble gjort rundt 300 meter unna, sørøst for anlegget. Sørøst er den retningen med minst strømpåvirkning ifølge strømmålingene. Det ble også gjort observasjoner rundt 550 meter sørvest for anlegget.

Tidligere undersøkelser

Det er utført fire tidligere B-undersøkelser ved lokaliteten Hagahammeren. En fra 2007 mens det var oppdrett av torsk ved lokaliteten, og tre mellom 2011 og 2017. Alle undersøkelsene ble vurdert til god eller meget god tilstand.

Det ble også utført en B-undersøkelse ved lokaliteten den 03.05.2019. Undersøkelsen fikk en samlet tilstandsgrad 1, *meget god*. Stasjonene viste gode forhold, men det var antydning til noe gjødslingseffekt grunnet høye individtall. Sedimentene besto av hovedsakelig sand, med innslag av silt, grus og hardbunn.

Det er gjennomført en tidligere C-undersøkelse ved anlegget den 17.08.2014. Resultatene var jevnt over gode, og stasjonene i nærsone fikk miljøtilstand 1, *meget god*, men begge stasjonene hadde en høy andel av den forurensingstolerante (NSI 3) flerbørstemarken *Paramphinome jeffreysi* ((McIntosh, 1868); Hag 1: 59%; Hag 2: 43%). Fjernstasjonen (Hag 3, omtalt som dypstasjonen) fikk miljøtilstand 2, *god*. Denne var dominert av den forurensningstolerante og opportunistiske (NSI 4) flerbørstemarken *Pseudopolydora paucibranchiata* ((Okuda, 1937); 38%).

Den nyeste C-undersøkelsen ble utført 22.05.2019 og fikk en samlet miljøtilstand 2, *god*.

Undersøkelsen viste for det meste gode faunaforhold, men de fleste stasjonene hadde en høy andel av *P. jeffreysi*. Stasjon HAG-1 (C1) ligger ca. 25 - 30 m fra anlegget. Stasjonen ble klassifisert til tilstand 1, *meget god* etter NS9410. Stasjonen er litt organisk belastet og var dominert av *P. jeffreysi* (46%). Den første versjonen av denne C-undersøkelsen hadde en C2 stasjon som var sammenlignbar med C2 av 2014, men som var bare 420 m unna anlegget og ikke i henhold til standard. Det skal nevnes at stasjonen ble vurdert som *god* i 2014, men i 2019 var den forbedret til *svært god*. HAG-2 (C2, ny stasjon i revisjon 1 av rapport) ligger 530 m fra det planlagte anlegget. Stasjonene fikk tilstand 2, *god* ut ifra veileder 02:2018. Stasjonen var dominert av flerbørstemarken *P. jeffreysi* (48,2%) og hadde utover dette et godt artsmangfold. HAG-3 (C3) fikk tilstand 2, *god* ut ifra veileder 02:2018. Også denne stasjonen var dominert av flerbørstemarken *P. jeffreysi* (53%), men hadde utover dette et godt artsmangfold. HAG-4 (C4) fikk tilstand 2, *god* ut ifra veileder 02:2018, men i nedre del av intervallet. Stasjonen bærer preg av noe organisk belastning. Stasjonen er dominert av flerbørstemarken *P. jeffreysi* (67,9%) og hadde ellers god diversitet, men med noe høy andel av

forurensningstolerante og opportunistiske arter (NSI-4). HAG-5 (C5) fikk tilstand 1, *svært god* ut ifra veileder 02:2018. Stasjonen var dominert av flerbørstemarken *P. jeffreysii* (40,9%) og hadde ellers god diversitet.

Utover dette viste også målingene av oksygen og kjemikalier i sedimentene gode forhold, og beste eller nest beste tilstandsgrad. Derimot fikk fleste stasjonene tilstandsgrad III, *moderat* og tilstandsgrad IV, *dårlig* for totalt organisk karbon (nTOC). Fjernstasjonen C2 (Ny) fikk tilstand I, *svært god*, mens HAG-5 fikk tilstand II, *god*.

Strømmålinger

Strømmålingene av 08.11.17 - 08.12.17 inneholder kun målinger på 5m og 15 m. Strømrapporten av 2014 der målingene på 5 m ble utført 6.12.13 - 16.01.14, og de resterende dypene 15m, spredningsstrøm (50 m) og bunnstrøm (110 m) ble utført 14.07.11 - 11.08.11. Målingene viser en svært god strøm i overflaten (5 m; 2017) med et gjennomsnitt på 22,4 cm/sek og 1,2 % strøm under 1 cm/sek, og med god retningsstabilitet med et Neumann-parameter på 0,5. I overflaten er hovedstrømretning sørvest. Strømmen på 15 m dyp (2017) er svært god med et gjennomsnitt på 13,4 cm/sek og 4,6 % strøm under 1 cm/sek men med god retningsstabilitet med et Neumann-parameter på 0,6. Dominerende retning på 15 m meter er sørvest. Hovedspredningsstrømmen (på 50 m dyp) er moderat med et gjennomsnitt på 2,4 cm/sek og 52,5 % strøm under 1 cm/sek, og med en dårlig retningsstabilitet med et Neumann-parameter på kun 0,047. Dominerende retning på 50 m meter er innviklet, da den går litt alle veier, men mest mot sørvest. Ved bunnen på 110 m er strømmen moderat med et dårlig snitt på 2 cm/sek, 48,7 % strøm under 1 cm/sek, men med god retningsstabilitet med et Neumann-parameter på 0,446. Dominerende strømretning ved bunnen er mot sørvest.

Resipientforhold

Den økologiske tilstanden i vannforekomsten *Vinjeffjorden - Årsund* (0303020800-C) er i dag beskrevet som god (vann-nett.no). Klassifiseringen er basert på biologiske klassifiseringsdata fra C-undersøkelser for Hagahammeren, men lav presisjon ettersom prøvene i resipienten er geografisk og tidsmessig fjernt fra hverandre. Den kjemiske tilstanden for resipienten er ukjent. Ut fra tilgjengelig kunnskap om fiskeoppdrett generelt, ansees risikoen for at tilstanden reduseres til dårligere enn god som liten.

Konkludere om føre-var prinsippet skal brukes

Tilgjengelig kunnskap gir ikke fullstendig svar på hvilke effekter utslipp av næringssalt og organisk stoff kan ha på naturmangfoldet. Vurdering av samlet påvirkning på økosystemet er derfor også noe usikkert. I slike tilfeller skal prinsippet om føre-var vurderes. Statsforvalteren finner ikke grunnlag for å legge vesentlig vekt på dette prinsippet i dette tilfellet. Grunnen til dette er at området er vurdert til å kunne omsette det organiske materialet som slippes ut, og ut fra dagens kunnskap er det liten risiko for alvorlige eller irreversible effekter.

I henhold til naturmangfoldloven § 12 skal det for å unngå eller å begrense skade på naturmangfoldet, tas utgangspunkt i driftsmetoder og teknikker som gir best samfunnsmessig resultater.

Vi har i tillatelsen stilt en del krav til miljøforsvarlig drift for å unngå eller begrense skadene på naturmangfoldet. I tillegg er det stilt krav om miljøundersøkelser for å dokumentere om anlegget har uønskede effekter på resipienten.

Det er et nasjonalt mål om at volumet innen havbruk skal opp, og det å øke produksjonen ved tilgjengelige lokaliteter kan være et ledd i det. Med tanke på å minske den totale belastningen (nasjonalt og lokalt) fra akvakultur, så vil det også kunne være bedre at oppdrett økes ved gode lokaliteter enn ved dårlige.

Det er også kjent at norsk oppdrett ikke klarer å ta ut sitt fulle potensial når det gjelder produksjon av fisk. Det er gitt konsesjoner for å kunne produsere mer fisk, men det har næringa ikke så langt fått utnyttet.

Samtidig er det krav om at oppdrett skal være bærekraftig og miljømessig forsvarlig. Utviklingen av fiskeoppdrett i Norge går mot store anlegg på kysten og ikke inne i fjordene. Hvis det fortsatt skal være vekst

Konklusjon

Basert på det foreliggende kunnskapsgrunnlaget vurderes lokaliteten som egnet for oppdrett innenfor forurensningslovens virkeområde. Sammenholdt med de positive samfunnsmessige virkningene av oppdrettsnæringen, finner Statsforvalteren det rimelig å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Vi vil derimot sette krav om at det utføres en strandsonebefaring årlig av nærliggende fjøreområder for å holde oversikt over eventuelt avfall eller utslipp fra drift til nærområdet. Vi stiller også krav om at det utføres en strandsoneundersøkelse i strandsonen og i havet under strandsonen for å overvåke eventuelle effekter av næringsutslipp.

Tabellen under gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
C-undersøkelse	Etter første periode med maks belastning på anlegget	12.1
Strandsonebefaring	Etter første periode med maks belastning på anlegget	11.2
Makroalgeundersøkelse	Etter første periode med maks belastning på anlegget	11.3
Støysonekart	31.12.2022	13.1

Endringer som er gjort i tillatelsen

I forbindelse med søknaden er det gjort en ny vurdering av hele anlegget, og tillatelsen er omgjort til dagens standard.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

Vi viser til *Forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og til varsel om gebyr av 09.11.2020.

På bakgrunn av de opplysningene som virksomheten har gitt i søknaden, er saksbehandlingen plassert under gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Det betyr at Lerøy Midt AS skal betale et gebyr på kr 33 800 for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett vil bli sendt ut fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klagerett

Statsforvalterens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om Statsforvalterens vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Klager som kommer inn etter denne fristen kan ikke påregnes å bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Klage på gebyr blir ikke gitt oppsettende virkning. Det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med ovenstående. Dersom Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Med visse begrensninger har partene rett til å se saksdokument etter forvaltningslova §§ 18 og 19. Statsforvalteren i Møre og Romsdal vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om saksbehandlingen.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Magnus Tornes
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse etter forurensningsloven til Lerøy Midt AS for oppdrett av laks, ørret og sjørørret ved lokalitet Hagahammaren i Aure kommune

Kopi til:

Aure kommune	Postboks 33	6689	AURE
Arvid Langholm	Rovikvegen 60	6590	TUSTNA
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
LERØY MIDT AS AVD AURE	Industriparkveien 31	7246	SANDSTAD
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	Molde

Tillatelse etter forurensningsloven til Lerøy Midt AS for oppdrett av laks, ørret og sjøørret ved lokalitet Hagahammaren i Aure kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 12. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tidligere tillatelsesdokumenter for lokaliteten.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Lerøy Midt AS
Beliggenhet/gateadresse	Industriparkveien 31, 7246 Sandstad
Postadresse	Industriparkveien 31, 7246 Sandstad
Kommune og fylke	Frøya, Trøndelag fylke
Org. nummer (bedrift)	985 848 718
NACE-kode og bransje	03.211 Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur

Statsforvaltarens referanser

Tillatelse gitt:	Tillatelsesnummer:	Saksnummer:	Lokalitetsnummer:
08.04.2021	2021.0277.T	2021/255	31338

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Magnus Tornes
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av matfisk i sjø. Maksimal tillatt stående biomasse til enhver tid er 4680 tonn. Tillatelsen er basert på en søknad som oppgir 4000 tonn planlagt årlig produksjon med et forventet årlig fôrforbruk på 4400 tonn.

Tillatelsen gjelder lokaliteten Hagahammaren.

Lokalitetsdata

Lokalitet	Hagahammaren
Lokalitetsnummer	31338
Kommune	Aure kommune
Lokalisering av anlegg	Midtpunkt anlegg : 63° 16,229'N 8° 13,788'Ø Midtpunkt fôrflåte: 63° 16,186'N 8° 13,974'Ø

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 13. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om bedriften overholder alle vilkår i tillatelsen, plikter den å redusere all forurensning, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 10.4.

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 10.1.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

3.1.1 Organisk belastning

Fôrspill skal reduseres mest mulig.

Utslipp av fôr og avføring fra anlegget skal ikke føre til at organisk materiale akkumuleres i sedimentet i overgangssonen over tid.

Dersom overvåking i henhold til NS 9410:2016 (jf. tillatelsen punkt 12.1), viser at tilstanden for bløtbunnsfaunaen i ytterkanten av overgangssonen (prøvestasjon C₂) er dårligere enn "god" eller tilstanden inne i overgangssonen (prøvestasjon C₃-C_n) er dårligere enn "moderat" og utslipp fra anlegget medvirker til dette, skal bedriften gjennomføre tiltak for å bedre tilstanden. En tiltaksplan skal sendes Statsforvalteren.

Nærliggende strandsone eller grunne områder² skal ikke være synlig påvirket av forurensning fra virksomheten.

3.1.2 Utslipp av kjemikalier, herunder legemidler

Utslipp av kobber fra notimpregnering og prioriterte miljøgifter som for eksempel kadmium, kvikksølv, PCB og PBDE i fôrspill og avføringer tillatt, men skal reduseres mest mulig i tråd med vilkår i pkt. 3.1.1 og pkt. 6. Slike utslipp er likevel kun tillatt dersom fôret kommer fra fôrleverandører som er registrert og/eller godkjent i henhold til Mattilsynets regelverk.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

² Grunne områder: mindre enn 30 meter dyp og som tidvis tørrlegges og dermed er synlige.

Statsforvalteren vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette en mer presis og eventuell også strengere regulering.

Utslipp av legemidler er tillatt dersom legemidlet er rekvirert av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog og benyttet som foreskrevet. Slike utslipp er tillatt ved lokaliteten uavhengig av om utslippet skjer fra merd eller fra brønnbåt (så sant det ikke bryter med andre regelverk).

Nøter som er behandlet med miljøfarlige kjemikalier (inkludert kobber), skal ikke vaskes eller reimpregneres på lokaliteten. Grovrengjøring av nøter i form av spyling er tillatt, men skal gjennomføres på en måte som medfører minst mulig miljøskade.

Utslipp fra akvakulturanlegg skal ikke føre til at kjemikalier, herunder legemidler over tid akkumuleres i sedimentene i mengder som overstiger miljøkvalitetsstandarder for sediment fastsatt i eller i samsvar med vannforskriften. Viser miljøundersøkelser at slike miljøkvalitetsstandarder overskrides skal bedriften iverksette tiltak for å redusere utslippene. Ved overskridelser av miljøkvalitetsstandarder for kobber plikter bedriften likevel bare å iverksette tiltak dersom en faglig vurdering av miljøpåvirkningen tilsier det.

3.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra fôrflåte eller landbase, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer ved en eventuell landbase skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet.

3.4 Sanitæravløpsvann

Avløpet fra anleggets sanitæranlegg skal skje i samsvar med kapittel 12 i avløpsforskriften og søknad skal sendes til kommunen.

Bedriftens sanitæravløpsvann fra en fôrflåte skal renses etter avtale med kommunen. Bedriftens sanitæravløpsvann fra en landbase skal ledes til offentlig avløpsnett³ eller slippes ut gjennom separat avløpsanlegg⁴ etter avtale med kommunen. All kloakk/slam som samles opp ved valg renseløsning skal leveres til godkjent mottak/bruk. Lagring og transport må skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulemper knyttet til lukt m.m.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal og Mattilsynet skal orienteres om gjeldende løsning for sanitæravløpsvann og hvor eventuell slam/kloakk leveres.

³ Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp

⁴ Jf. forurensningsforskriften kapittel 12 (<50 pe) eller 13 (≥50 pe)

4. Utslipp til luft

4.1. Lukt

Fôrlagring, dødfiskhåndtering, spyling, rengjøring og tørking av nøter samt annen virksomhet ved anlegget og eventuell landbase skal ikke påføre omgivelsene urimelige luktulemper.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned (frekvens/hyppighet).

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter ved eventuell landbase

Virksomheten ved en eventuell landbase skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøpåvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn eller grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksiterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsels om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2⁵, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

6. Vurderinger ved bruk av kjemikalier, herunder legemidler

Vilkårene i dette punktet gjelder når bedriften bruker kjemiske stoffer og stoffblandinger i virksomheten, for eksempel desinfeksjonsmidler, legemidler, ensileringskjemikalier, begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

⁵ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier der vurdering og konklusjon dokumenteres. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternative kjemikalier eller metoder finnes. Skadelige effekter knyttet til bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶ Bedriften plikter å vurdere om den kan benytte forebyggende alternative metoder som ikke krever vurdering av veterinær eller fiskehelsebiolog for å redusere utslipp av legemidler. Der veterinær eller fiskehelsebiolog har foreskrevet bruk av et legemiddel, plikter bedriften likevel ikke å vurdere om det finnes andre legemidler som medfører mindre risiko for miljøforstyrrelse.

6.1 Informasjon som skal gis fiskehelsepersonell som påtar seg oppdrag for bedriften på lokaliteten

Dersom fisken skal behandles med legemiddel på lokaliteten, skal bedriften informere veterinær eller fiskehelsebiolog som foreskriver legemidlet om forhold som har betydning for effektene av utslipp fra legemiddelbehandlingen, herunder beskrivelse av arter og naturtyper ved lokaliteten som kan påvirkes negativt av utslipp og lokale forhold (inkl. dybde og strøm) som har betydning for spredningen av utslippet.

7. Støy og lys

7.1 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Lørdag (kl. 07-23)	Søn-/helligdager (kl. 07-23)	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
$L_{pAekv12h}$	$L_{pAekv4h}$	$L_{pAekv16h}$	$L_{pAekv16h}$	$L_{pAekv8h}$	L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport ved anlegget og landbase, samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

7.2 Lys

Anlegget skal utformes og virksomheten drives slik at lys benyttet på anlegget eller som vekstregulering, ikke medfører nevneverdige ulempe for omgivelsene.

⁶ Jf. produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Lys som benyttes til vekstregulering skal ikke være direkte synlig ved bosted, fritidshus o.l.

Ved aktivitet ved anlegget på kveld og natt, må bruk av lys planlegges slik at det medfører minst mulig ulempe for naboer eller andre.

8. Energi

Det er ikke satt krav til energibruk i tillatelsen.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften skal redusere risiko for marin forurensning mest mulig. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁷.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes brukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller for brennbart avfall- søkes utnyttet til energiproduksjon internt / eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Alt avfall som ikke utnyttes, skal leveres til lovlig avfallsanlegg.⁸

9.2. Håndtering av farlig avfall

9.2.1 Lagring

Farlig avfall skal lagres under tak og på fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like god miljøbeskyttelse. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret. Lagerområdet skal være utilgjengelig for uvedkommende.

Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 mnd.⁹

Som farlig avfall regnes blant annet kasserte nøtter som inneholder mer enn 0,25 prosent kobberimpregnering (Cu₂O)¹⁰.

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

⁸ Forurensningsloven § 32.

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8.

¹⁰ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-2 fjerde ledd, jf. vedlegg 2 nr. 1

9.3 Håndtering av produksjonsavfall og slam

Død fisk, avskjær og blodvann skal samles opp og konserveres omgående. Ensilasjetanker skal ha tilstrekkelig kapasitet, og være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet. Ensilasjetanker på land skal dessuten ha et oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum. Virksomheten skal ha beredskap til å kunne håndtere massiv fiskedød.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Risikoanalysen skal inneholde en dokumentert beskrivelse av resipienten, inkludert sårbare naturtyper og arter som kan påvirkes av akutt forurensning fra virksomheten.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert skriftlig oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹¹. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

11. Utslippskontroll, journalføring og rapportering til Statsforvalteren

11.1 Utslippskontroll og journalføring

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til vann.

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll. Programmet skal inneholde en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til

¹¹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

vann med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volumer (så langt det er mulig) og innhold. Programmet skal også inneholde en redegjørelse for hvordan bedriften beregner sine utslipp.

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

Følgende punkter skal journalføres:

- årlig produksjon
- årlig svinn (dødfisk, tap av fisk)
- impregnering av not (tidspunkt, navn på virkestoff)
- grovrengjøring av not (tidspunkt, spyling i sjø eller på land)
- årlig forbruk av legemidler og andre miljøfarlige kjemikalier (mengde, navn på virkestoff)
- naboklager på lukt, lys og støy (tidspunkt, hva det klages på)

Journalen skal oppbevares i 5 år.

12. Overvåking av resipient

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten. Overvåkingen skal minimum omfatte undersøkelsene som er spesifisert nedenfor. Virksomheten skal vurdere om disse miljøundersøkelsene dekker miljøpåvirkningen eller om det er behov for andre miljøundersøkelser i tillegg. Utslipp fra legemiddelbehandlinger ved anlegget og innhold av fremmedstoff i fôret skal inngå i denne vurderingen.

Virksomheten må selv iverksette tilleggsundersøkelser ved mistanke om at de pålagte miljøundersøkelsene ikke fanger opp den reelle miljøpåvirkningen. Eksempler på disse er ROV-undersøkelser i henhold til NS-EN 16260:2012¹², undersøkelser som er en tilnærming til utkast til *Alternativ overvåking av hard- og blandingsbunn*¹³ eller ROV-undersøkelser for kartlegging sårbare arter eller naturtyper ved funn av organismer som koraller og svamper¹⁴.

Statsforvalteren skal orienteres om slike tilfeller.

12.1 Krav til undersøkelse av organisk belastning

Bedriften skal sørge for at trendbaserte C-undersøkelser i henhold til norsk standard NS9410:2016 gjennomføres. Undersøkelsene skal gjennomføres av et uavhengig, akkreditert organ som er akkreditert for følgende metoder: P3003 prøvetaking bunn sediment, P12 kjemiske analyser, P21 Taksonomi og P32 faglige vurderinger og fortolkninger.

Resultatet av C-undersøkelsene skal dokumenteres i en rapport iht. norsk standard NS9410:2016. Rapporten skal blant annet inneholde en faglig vurdering av miljøpåvirkning fra anlegget og anbefalte utbedrende tiltak.

¹² NS-EN ISO 16260:2012 Vannundersøkelse: Visuelle bunnundersøkelser med fjernstyrte og/eller tauete observasjonsfarkoster for innsamling av miljødata

¹³ <https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Drift-og-tilsyn/Overvaaker-miljoepaavirkningen/Alternativ-overvaaking-av-hard-og-blandingsbunn>

¹⁴ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2020-43>

Dersom en C-undersøkelse viser at den økologiske tilstanden i C2 er dårligere enn god eller at den økologiske tilstanden i C3, C4 osv. er dårligere enn moderat, skal bedriften gjennomføre tilleggsundersøkelser etter nærmere avklaring med Statsforvalteren iht NS 9410:2016 (pkt. 8.6.3).

Statsforvalteren kan velge å kreve andre undersøkelser enn C- undersøkelser etter NS9410:2016 dersom denne ikke passer. Statsforvalteren kan også velge andre frekvenser og parametere enn det som er oppgitt i NS9410:2016 for C-undersøkelser.

Eksempler på disse er ROV-undersøkelser i henhold til NS-EN 16260:2012¹², undersøkelser som er en tilnærming til utkast til *Alternativ overvåking av hard- og blandingsbunn*¹³ eller ROV-undersøkelser for kartlegging sårbare arter eller naturtyper ved funn av organismer som koraller og svamper¹⁴.

12.2 Strandsonebefaring

Bedriften skal sørge for at det årlig gjennomføres en enkel befaring av utsatt strandsone for å avdekke om den er synlig påvirket av avfall eller forurensning fra anlegget. Både synlig forurensning, f.eks. i form av fett eller oljefilm, og effekter av forurensning som kan tilskrives virksomheten, f.eks. algevekst skal registreres. All miljøpåvirkning som kan tilskrives virksomheten skal dokumenteres med tekst og bilder.

12.3 Makroalgeundersøkelse

Bedriften skal overvåke tilstanden til makroalgene i strandsone og grunne områder¹⁵ i overgangssonen iht. veileder for makroalger i vannforskriften. Undersøkelsen skal utføres ved første periode med maksimal produksjon ved lokaliteten.

Undersøkelsene utføres med en frekvens som en uavhengig, faglig instans vurderer som tilfredsstillende, men minst en gang hvert sjetten år. Undersøkelsene skal utføres av en uavhengig, kompetent faginstans og resultatene skal ha en faglig vurdering i forhold til miljøpåvirkning.

12.4 Kobberundersøkelse

Dersom det som ledd i C-undersøkelsen er tatt kobberprøver der konsentrasjonen av kobber i sediment overskrider miljøkvalitetsstandard for sediment fastsatt i medhold av vannforskriften, skal bedriften kartlegge utbredelsen av kobberforurensningen og hvilken miljørisiko denne innebærer. Det samme gjelder dersom nøter behandlet med kobber spyles på lokaliteten. Undersøkelse av utbredelse skal gjøres av uavhengig og kompetent organ.

12.5 Prioriterte stoffer og prioriterte farlige stoffer og vannregionspesifikke stoffer

Utslipp av kobber fra notimpregnering, og utslipp av kadmium, kvikksølv, PCB og PBDE med videre i fôrspill og avføring, samt utslipp fra legemidler er lovliggjort i punkt 3.1.2.

¹⁵ Grunnområder: mindre enn 30 meter dyp og som tidvis tørrelleges og dermed er synlige.

Det skal gjøres en årlig vurdering av utslipp av prioriterte stoffer, prioriterte farlige stoffer og vannregionspesifikke stoffer basert på fôrforbruk og innhold i fôret (se innledning til pkt. 12).

12.6 Rapportering til Statsforvalteren og registrering i Vannmiljø

Bedriften skal lage en plan for overvåkingen som gjennomføres i henhold til alle punkter under punkt 12. Denne planen skal sendes inn til Statsforvalteren før neste periode med maksimal produksjon ved anlegget.

Resultatet av miljøundersøkelser som gjennomføres iht. punkt 12 skal sendes fortløpende til Statsforvalteren. Rapportene skal inneholde resultater og en faglig vurdering av resultatet.

Resultat fra undersøkelsene som gjennomføres iht. punkt 12 (unntatt 12.3 strandsonebefaring) skal også fortløpende registreres i databasen Vannmiljø¹⁶. Nærmere informasjon om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren i Møre og Romsdal.

13. Undersøkelser og utredninger

Bedriften plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser dersom Statsforvalteren finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

13.1 Utarbeidelse av støysonekart

Bedriften skal utarbeide to støysonekart for sin virksomhet. Det ene skal vise støyutbredelsen i røde og gule soner, jf. T-1442¹⁷ kap. 2.2.1, og sendes kommunen og Statsforvalteren. Det andre skal vise hvilke områder som har støy nivåer over og under støygrensene fastsatt under punkt 7 i tillatelsen og sendes forurensningsmyndigheten. Støysonekartene skal sendes kommunen og Statsforvalteren innen 31.12.2022.

13.2 Rapportering til Statsforvalteren

Resultatet av utredninger som gjennomføres iht. punkt 13 skal sendes fortløpende til Statsforvalteren. Utredningene skal inneholde resultater og en faglig vurdering av resultatet.

14. Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende kravene om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som kan være av vesentlig betydning for virksomhetens utslipp, skal bedriften gi melding til Statsforvalteren om dette i god tid før det tas en beslutning om valg av utstyr.

¹⁶ Vannmyndighetenes fagsystem for registrering og analyse av tilstanden i vann: <http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>

¹⁷ Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at varer, inkludert fiskefôr, kjemikalier og legemidler, produksjonsutstyr og avfall, inkludert ensilasje og død fisk, tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at lokalitet og landbase settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter fra forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

¹⁸ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder:

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder	PFOS, PFOS-relaterte
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder	PFHxS, PFHxS-relaterte
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA,

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
--	-----

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
---	------

Bisfenol A	BPA
-------------------	-----

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylfenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)fenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylfenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)fenol	UV-350
